

Tämän sivun alkukielistä versiota [en](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

englanti

Swipe to change

Periminen

Skotlanti

Sivu on laadittu yhteistyössä Euroopan unionin notaarien liiton (CNUE) kanssa.

1 Miten kuolemanvarais määräys (testamentti, yhteinen testamentti, perintösopimus) laaditaan?

Henkilö voi tehdä testamentin, jonka mukaan hän jättää kuollessaan omaisuutensa toiselle henkilölle. Oikeustomien muodosta Skotlannissa annetussa laissa (*The Requirements of the Writing (Scotland) Act 1995*) säädetään, että 1. elokuuta 1995 jälkeen testamentti on tehtävä kirjallisesti ja tekijän on allekirjoitettava se.

Yksityshenkilöt voivat myös pitää irtainta tai kiinteää omaisuutta yhteisissä nimissään ja tehdä ns. eloonjääneen oikeuksia koskevan lausuman (*survivorship clause*).

Yksityshenkilöt voivat myös pitää irtainta tai kiinteää omaisuutta omista nimissään tai omistaa sitä yhdessä muiden kanssa ja määrätä erityisellä kuolemanvarais määräyksellä (*special destination clause*), että omaisuus tai osuus siitä menee jollekin henkilölle kuoleman sattuessa.

Jos testamenttia, eloonjääneen oikeuksia koskevaa lausumaa tai erityistä kuolemanvarais määräystä ei ole, omaisuuden perimiseen sovelletaan Skotlannin perintölain säännöksiä (*Succession (Scotland) Act 1964*).

2 Miten kuolemanvarais määräys rekisteröidään?

Skotlannissa ei vaadita testamentin rekisteröimistä.

Kiinteistön omistusoikeus samoin kuin eloonjääneen oikeuksia kiinteistöön koskeva lausuma tai erityinen kuolemanvarais määräys rekisteröidään joko maanomistusrekisteriin (*Register of Sasines*) tai Skotlannin kiinteistörekisteriin (*Land Register of Scotland*).

Irtainta omaisuutta koskeva omistusoikeus ja tällaiseen omaisuuteen liittyvä eloonjääneen oikeuksia koskeva lausuma tai erityinen kuolemanvarais määräys merkitään toisinaan johonkin rekisteriin, esimerkiksi yhtiön osake- ja osakasluetteloon.

3 Sovellataanko kuolemanvarais määräysten sisältöön rajoituksia (esimerkiksi lakiosa)?

Skotlannin lain mukaan lapsi tai eloonjäänyt puoliso tai rekisteröidyn parisuhteen osapuoli voi vanhemman, puolison tai rekisteröidyn parisuhteen osapuolen kuollessa esittää lakiosavaatimuksen, jotka koskee kuolinpesän irtainta omaisuutta, vaikka perittävä olisikin tehnyt testamentin. Lakiosa suojaa perinnöttömäksi tekemiseltä. Lapsilla on oikeus kolmasosaan perittävän irtaimesta omaisuudesta (rahavaroista, osakkeista jne.), jos perittävältä jää puoliso tai rekisteröidyn parisuhteen osapuoli, tai puoleen tällaisesta omaisuudesta, jos puolisoa tai rekisteröidyn parisuhteen osapuolta ei jää. Puolisolla tai rekisteröidyn parisuhteen osapuolella on oikeus kolmasosaan perittävän irtaimesta omaisuudesta (rahavaroista, osakkeista jne.), jos perittävältä jää lapsia, tai puoleen tällaisesta omaisuudesta, jos lapsia ei jää.

4 Jos kuolemanvarais määräystä ei ole laadittu, kuka perii ja kuinka paljon?

Perintöoikeus määräytyy Skotlannin perintölain mukaisesti seuraavassa järjestyksessä.

a) Aiemmat oikeudet

Eloojääneellä puolisollla tai rekisteröidyn parisuhteen osapuolella ('eloonjääneellä') on aiempia oikeuksia kuolleen puolison tai rekisteröidyn parisuhteen osapuolen ('vainajan') kuolinpesään.

Jos vainaja omisti asunnon, jossa eloonjäänyt asui, tällä on tietyin rajoituksin oikeus asuntoon, sen varustukseen ja kalusteisiin. Eloojäänyt voi vaatia: asunnon, jos sen arvo on vähemmän kuin 473 000 Englannin puntaa;

asunnon varustuksen ja kalusteet 29 000 Englannin punnan arvoon saakka.

Jos kuollut jätti lapsia tai suoraan alenevassa polvessa olevia perillisiä, eloonjääneellä on oikeus ensimmäiseen 50 000 Englannin punnan osuuteen kuolinpesästä. Jos kuolleella ei ollut lapsia tai suoraan alenevassa polvessa olevia perillisiä, eloonjääneellä on oikeus ensimmäiseen 89 000 Englannin punnan osuuteen kuolinpesästä.

b) Lakiosat

Jos pesään jää jaettavaa sen jälkeen, kun aiemmat oikeudet on täytetty, eloonjääneellä puolisollla tai rekisteröidyn parisuhteen osapuolella ja lapsilla on lakiosaoikeus vainajan irtaimen omaisuuteen sen mukaan kuin edellä vastauksessa kysymykseen nro 3 selostetaan.

c) Kuolinpesän vapaaisuus

Kun aiemmat oikeudet ja lakiosat on täytetty, ilman testamenttia kuolleen henkilön kuolinpesän jäljelle jäävä osa jaetaan säännösten mukaan seuraavassa etuoikeusjärjestyksessä:

Lapset

Jos jälkeen jää vanhempia ja sisaruskia, vanhemmat perivät puolet ja veljet ja sisaret puolet

Veljet ja sisaret, jos vanhempia ei jää jälkeen

Vanhemmat, jos veljiä ja sisaria ei jää jälkeen

Eloojäänyt puoliso tai rekisteröidyn parisuhteen osapuoli

Sedät ja tädit (kumman tahansa vanhemman puolelta)

Isovanhemmat (kumman tahansa vanhemman puolelta)

Isovanhempien veljet ja sisaret (kumman tahansa vanhemman puolelta)

Muut isovanhempia kaukaisemmat esivanhemmat

Valtio

5 Mikä on toimivaltainen viranomainen**5.1 perintöasioissa?**

5.2 vastaanottamaan perinnön vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen?

5.3 vastaanottamaan testamenttisaannon vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen?

5.4 vastaanottamaan lakiosan vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen?

Useimmissa kuolinpesissä on tarpeen, että pesänselvittäjä, joka joko on nimetty perittävän tekemässä testamentissa tai jonka on nimittänyt alemman asteen tuomioistuin (*Sheriff Court*), saa vahvistuksen kuolinpesän edustusoikeudesta (*confirmation*) mainitulta tuomioistuimelta. Edustusoikeuden kautta pesänselvittäjä saa valtuutensa hallinnoida kuolinpesää, jonka laajuus ilmenee edustusoikeushakemuksen yhteyteen liitetystä pesäluettelosta.

Edustusoikeus antaa pesänselvittäjälle myös valtuuden toimia kaikissa perintöasioissa, jotka liittyvät kyseiseen kuolinpesään.

6 Esitelkää lyhyesti kansallisen lainsäädännön mukainen perintöasian ratkaisumenettely, mukaan lukien kuolinpesän purkaminen ja sen omaisuuden jakaminen (kertokaa myös, aloittaako tuomioistuin tai muu toimivaltainen viranomainen perintöasioita koskevan menettelyn omasta aloitteestaan).

Yleensä kuolinpesää hallinnoi pesänselvittäjä, joka on nimetty joko testamentissa tai jonka *Sheriff Court* nimittää silloin, kun pätevää testamenttia ei ole tai kun nimetyt pesänselvittäjät ovat kyvyttömiä tai haluttomia toimimaan.

Useimmissa kuolinpesissä pesänselvittäjän on haettava *Sheriff Courtilta* kuolinpesän edustusoikeutta.

Tuomioistuimen määräämän pesänselvittäjän on useimmiten hankittava vastuuvakuutus (*bond of caution*) ennen pesän hallinnoinnin aloittamista.

Kun haetaan kuolinpesän edustusoikeutta, hakemuksen mukana on annettava oikeudelle kaikki pesän omaisuuserät kattava pesäluettelo ja testamentti, jos sellainen on.

Tuomioistuin myöntää kuolinpesän edustusoikeuden, joka koskee pesäluettelossa mainittuja omaisuuseriä ja jonka antamalla valtuuksilla pesänselvittäjä voi koota omaisuuserät pesän haltuun.

Kun pesän omaisuus on saatu pesän haltuun, pesänhoitajan on maksettava kaikki velat ja verot, ennen kuin pesä jaetaan testamentin tai Skotlannin perintölain mukaisesti.

7 Miten ja milloin henkilöstä tulee perillinen tai testamentinsaaja?

Kun perittävältä jää testamentti ja jollei lakiosavaatimuksista muuta johdu, jäämistön tai osan siitä perivät testamentissa nimetyt edunsaajat tai tällaisten edunsaajien luokka.

Jos testamenttia ei ole, perintöoikeudet ja perijöiden etuoikeusjärjestys määräytyvät Skotlannin perintölain mukaisesti.

Jos testamenttia ei ole, myös eloonjäänyt avopuoliso voi kuuden kuukauden kuluessa kuolemasta pyytää tuomioistuinta määräämään hänelle avustusta kuolinpesästä *Skotlannin perhelain* nojalla (*Family Law (Scotland) Act 2006*).

Perinnön saamisella (*vesting*) tarkoitetaan hetkeä, jona edunsaaja saa omistusoikeuden testamentattuun omaisuuteen. Skotlannin perintölain nojalla kuolinpesä siirtyy pesänselvittäjän haltuun pesän hallinnointia varten. Tässä vaiheessa edunsaaja saa pesänselvittäjää kohtaan subjektiivisen oikeuden, jonka perusteella pesänselvittäjän on luovutettava testamentattu omaisuus edunsaajalle. Kun testamentattu omaisuus on luovutettu edunsaajalle, tämä saa varsinaisen omistusoikeuden.

Perinnön saamisen hetki riippuu perittävän tahdosta, joka määritetään testamenttimääräysten pohjalta.

8 Ovatko perilliset vastuussa perittävän veloista? Millä edellytyksillä?

Pesänselvittäjän on maksettava kaikki pesään kuuluvat velat ennen kuin pesä jaetaan edunsaajille. Pesää ei saisii jakaa aiemmin kuin kuusi kuukautta kuoleman jälkeen, jotta velkojilla olisi riittävästi aikaa esittää vaatimuksensa. Jos velkoja ei esitä vaatimuksiaan kuuden kuukauden kuluessa kuolemasta ja pesänselvittäjä jakaa pesän, edunsaajat ovat periaatteessa vastuussa velasta perintöosuuttaan vastaavalla määrällä.

9 Mitä asiakirjoja ja/tai tietoja tavallisesti edellytetään kiinteän omaisuuden rekisteröintiä varten?

Kiinteistön omistusoikeus voidaan siirtää edunsaajalle luovutuksella, joka tulisi rekisteröidä Skotlannin kiinteistörekisteriin, tai liittämällä allekirjoitettu asiakirja (*docket*) kuolinpesän edustusoikeuden vahvistamista koskevaan asiakirjaan tai edustusoikeutta koskevaan todistukseen.

Jos kiinteään omaisuuteen liittyy eloonjääneen oikeuksia koskeva lausuma, omistusoikeus tällaiseen omaisuuteen siirtyy automaattisesti eloonjääneelle omistajalle ja ote kuolintodistuksesta olisi liitettävä saantokirjoihin.

9.1 Onko jäämistön hoitajan nimittäminen pakollista tai pyynnöstä pakollista? Jos on, miten nimittäminen toteutetaan kummassakin tapauksessa?

Kaikissa kuolinpesissä ei tarvitse hakea kuolinpesän edustusoikeutta tuomioistuimelta, vaan jotkin pesän varoja hallinnoivat tahot voivat tehdä siirtoja pesästä ilman tätä oikeutta. Jos edustusoikeus vaaditaan, on nimitettävä pesänhoitaja, joka on joko nimetty testamentissa tai jonka tuomioistuin määrää hakemuksesta.

9.2 Kenellä on oikeus toimeenpanna perittävän kuolemanvaraismääräys ja/tai hallinnoida jäämistöä?

Kuolinpesää hallinnoi pesänselvittäjä, joka on joko testamentissa nimetty tai tuomioistuimen määräämä ja jolle tuomioistuin on antanut kuolinpesän edustusoikeuden. Joissain tapauksissa pesän varoja hallinnoivat tahot voivat jakaa pesän varat edunsaajille ilman tuomioistuimen myöntämää edustusoikeutta.

9.3 Mitkä valtuudet jäämistön hoitajalla on?

Koota hallintaansa pesään kuuluva omaisuus, joka on merkitty kuolinpesän edustusoikeutta koskevassa hakemuksessa esitettyyn pesäluetteloon.

Maksaa velat ja verot.

Jakaa jäljelle jäänyt pesän omaisuus edunsaajille testamentin tai Skotlannin perintölain mukaisesti.

Periä perittävän saatavat.

Jos kuolleelle on tullut ruumiinvammoja ennen kuolemaa, tällaisen henkilön oikeudenomistajilla on sama oikeus vahingonkorvauksiin kuin kuolleella.

Pesänselvittäjällä on oikeus jatkaa ruumiinvammasta johtuvaa vahingonkorvauskannetta, jonka perittävä oli nostanut ennen kuolemaansa ja johon ei ollut saatu päätöstä.

Jos perittävä oli nostanut kunnianloukkausta koskeva vahingonkorvauskanteen eikä siihen ollut ennen kuolemaa saatu päätöstä, oikeus vahingonkorvauksiin voidaan siirtää perittävän oikeudenomistajille.

Jos perittävällä oli oikeus sopimusrikkomuksesta johtuvaan vahingonkorvaukseen, pesänhoitajalla on oikeus nostaa kanne asiassa tai jatkaa kanteen ajamista.

10 Mitä edunsaajan aseman ja/tai oikeudet osoittavia asiakirjoja kansallisen lainsäädännön mukaisesti tavallisesti annetaan perintöasioita koskevan menettelyn aikana tai sen päättyessä? Onko niillä todistusvoimaa?

Edunsaajan aseman ja oikeudet osoittavia asiakirjoja ei vaadita. Kuolinpesää hallinnoiva pesänhoitaja siirtää pesän omaisuuserät edunsaajille. Joillekin edunsaajille on annettava muotovaatimusten mukainen saantokirja, joka mahdollisesti on rekisteröitävä. Kuten edellä on todettu, jos kiinteään omaisuuteen liittyy eloonjääneen oikeuksia koskeva lausuma, omistusoikeus tällaiseen omaisuuteen siirtyy automaattisesti eloonjääneelle omistajalle ja ote kuolintodistuksesta olisi liitettävä saantokirjoihin. Skotlannissa perintöverolomake on annettava kuolinpesän edustusoikeutta koskevan prosessin yhteydessä, vaikka perintöveroa ei kannettaisikaan.

Päivitetty viimeksi: 24/05/2016

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.